

KÄRLEKSBLUFFEN

Solveig
Bergqvist
Larsson

En självbiografi

Solpennan

PROLOG

Jag stannar bakom tröskeln till vardagsrummet. Pappa sitter i sin fåtölj, upptagen med tidningen. Stumt ropar jag ut min nöd. Snälla, låt mig förklara, lyssna på mig. Han bläddrar i tidningssidorna och jag har ingen röst. Du pappa, jag klarar inte av det här ensam, snälla hjälp mig, det jag har gjort är svårt att förlåta, jag vet, men jag orkar inte bära hela skulden. Jag tvekar om jag ska ta steget in. Pappa ser ensam ut där han sitter och hans ansikte har aldrig varit så blekt som nu. Han måste ha blivit skrämmd från vettet veckorna som gick, när han inte fick minsta livstecken och trodde jag var död. Men pappa, vi kan väl tillsammans gå igenom vad som gick fel, vi kan väl prata om det som har hänt? Jag väntar på att han ska vända sig mot mig, på minsta tecken eller rörelse. Men luften därinne känns full av avvisande och allt i mig sjunker. Inte ett ljud kommer över mina läppar. Tröskeln känns som ett alltför högt hinder att kliva över. Inget annat återstår än att gå därifrån.

DEL 1

KAPITEL ETT

Oktober 1968

Lena och jag stiger ur Uppsalataxin framför Baldakinens dansrestaurang. Under skratt och skämt sveper vi in på höga klackar, förbi vakten, in i dansmusiken. Medan vi söker efter ett bord i den fullproppade lokalen blir jag pirrigt medveten om att den här kvällen har vi skippat nationsdansen och valt ett vuxnare ställe.

Med god utsikt över orkester och dansgolv lutar jag mig mot stolsryggen och ser mig omkring, konstaterar att vi är garanterat yngst, jag med mina arton år och Lena med sina nitton. Du Lena, om vi ska få kul ikväll måste vi spela roller och spexa lite med männen som bjuder upp. Lena tänker efter några sekunder. Tja, vi kan väl låtsas vara två värmländska städerskor som har fått fribiljetter hit genom jobbet, säger hon. Frå Kallsta, lägger jag till. Vicken görbra idé. Lena plockar upp drinklistan. Vi ska' välan ha nô gôtt å drecke. Jag lutar mig mot henne, ögnar bland sorterna. Ja' ska' ha dä vanlie, en Cuba libre, säger jag och Lena följer efter. Det ska' ja' ogg.

Jag vinkar på servitrisen. Här ska' kôstes på, skrattar jag. Friheten är som en flygande fågel i bröstet, våra föräldrar är långt härifrån och vi har egen försörjning genom studielånet. Bara vi klarar studierna kan vi spendera pengarna hur som helst.

Snabbt är servitrisen tillbaka med våra drinkar, men vi hin- ner inte smutta på dem förrän Lena försvinner med en gentle-

man och en annan står framför mig. Han presenterar sig som Carl, och jag lägger märke till den behagligt djupa rösten. På det knökfulla dansgolvet lägger han armen om min midja och så fort vi tar de första stegen är värmländskan glömd. Så samstämda är vi att mina fötter känns förunderligt lätta, som om de svävar en bit över golvet.

Lena och jag kommer samtidigt tillbaka till våra stolar. Vilken snygging som bjöd upp dig då, säger hon. Verkligen, säger jag och spanar, hoppas på fler sköna danser, men han syns inte till och snart kommer näste man och ber om en dans.

I slutet av kvällen dyker Carl upp och hjärtat slår snabbare när han står vid vårt bord, med den försynta frågan om det går bra att sitta ner några minuter. Han hälsar på Lena och presenterar sig, ställer sitt vattenglas på bordet. Bor ni här i Uppsala eller är ni bara på tillfälligt besök? Bara genom den korta frågan får han veta en hel del om Lena och mig, inklusive att vi har fått studentrum på ett område som heter Blåsenhus, i var sin barack. Jag får lust att charma den allvarlige mannen och tillägger att Blåsenhus är ett riktigt blåshål som gör skäl för namnet, mina mödosamt uppsatta frisyrier är minnen blott så fort jag stiger ut i det fria. Lena höjer sitt glas och vill skåla med oss två och Carl ursäktar, han dricker bara vatten. Nykterist? frågar jag. Jobb imorgon bitti, säger han och Lena är snabb. En lördag? Carl nickar och jag är på skämthumör. Snobbar som jobbar. Lenas nyfikenhet tar överhanden. Var då? Han låter lite trött när han nämner Akademiska sjukhuset, men jag har piggnat till. På Ackis, med vad? Läkare, säger han och det är inte svårt för mig att se Carl i läkarrollen, han som frågar och lyssnar mer än han själv pratar.

Senare i samtalet, när Lena och jag har intervjuat Carl om hans jobb, berättar vi om våra planer för kvällen, att han kunde ha bjudit upp en städerska som pratade Karlstadmål. Carl

får också höra om Lenas och mina hyss när vi roar oss, hur vi brukar spexa till det, spela olika roller. Glimten i ögonen avslöjar att han är charmad. På tal om teater, har ni lust att åka med till Stockholm? Grynet Molvig och Lars Ekborg spelar En flicka på gaffeln. Lena blinkar till mig. Solveig följer säkert gärna med, säger hon.

KAPITEL SJUTTON

Med Katarina hemma från sjukhuset efter sju dagar är jag både lättad och vilsen. Tillfreds över att ha fått tillbaka Mattis i så fint skick, vill hon göra allt för mig och hennes välvilja skjuter fram mig mot den otäcka punkten. Grävandet efter bevis. Avgrundskänslan infinner sig när jag funderar över vad jag kommer att hitta. Snälla du, ring kontoret och bjud hit Carl på förmiddagskaffe, låtsas att det gäller Rune eller vad som helst, ber jag Katarina. Och vid kaffebordet, ta upp det där med mäklare eller läkare. Så sköter jag resten.

Genom köksfönstret ser vi taxin släppa av Carl och det är jag som öppnar för honom. Mitt steg tillbaka för hans framsträckta armar får dem att falla. Älskling, var har hänt? Trots hans uttryckliga längtan efter mig håller jag distansen, jag tänker inte ge efter. Idag har han varit tillbaka i bungalowen och städat och tänkt på allt det fina vi upplevt där. Hans ögon är djupt gröna och om inte Katarina hade funnits i köket hade jag ramlat ner i dem. Min egen hårdhet överrumplar mig. Om du visste vilken lättnad det var att komma från fångenskapen i bungalowen. Ord som jag nästan tar tillbaka när han står framför mig med sorgsenhet i hela sitt väsen.

Sin vana trogen gör han sig av med portföljen under hatthyllan och kavajen på en krok. Mattis kommer ut i hallen och Carl lämnar fram en present, ett gediget bilgarage och mitt hjärta bli mer lättsmält än jag vill. Den barnkäre Carl har återigen lyckats hitta gåvan som gör barnet förtjust, som får Mattis att

direkt slå sig ner på hallgolvet och försvinna in i sin egen värld med ett högt brummande.

Köksbordet är dukat för tre och vi sätter oss vid kaffekopparna och brödfatet med kakor. Småpratet rör sig om ditt och datt innan Katarina ställer frågan rakt på sak. Vad är du egentligen, mäklare eller läkare? Carls lugna småskratt är välbekant. Man både ser och hör räven bakom örat när han frågar om man inte kan vara både ock? Men hur kan en stor arbetsplats som Akademiska sjukhuset inte klara av att överföra din lön hit till Kanarieöarna? frågar jag och Carl lägger ner kakan på assietten. Ni tjejer har visst gaddat ihop er mot mig. Vad är det ni misstänker? Osäker som jag blir sneglar jag på Katarina, som flackar med blicken. Hon rätar på sig, frågar hur en läkare på Akademiska sjukhuset fått så mycket ledig tid. Carl rör med skeden i koppen, lyfter den, gör en paus, som om han tvekar att ge oss ett förtroende. Sedan kommer något om den ansträngda uppgiften att vara allmänläkare och att samtidigt gå en specialistutbildning. Och ovanpå det mycket övertid. Han tittar från Katarina till mig, utan att vika undan med blicken. Som läkare finns risken att man gör farliga missbedömningar om man är för trött, säger han. Därför är tiden här nere så ytterst värdefull för mig, men jag förstår att jag har varit egoistisk Solveig, och tänkt mer på mig själv än på dig. Allt låter så pass trovärdigt att Katarinas ytterligare frågor dunstar till ingenting och jag är lättad när Carl ändrar samtalsämne, frågar Katarina om Rune.

Hon reser sig för att hämta påtåren, jag ursäktar mig med ett toalettbesök. Hjärtat tickar i bröstet och på väg mot badrummet tar jag vägen förbi hallen, smyger åt mig både kavaj och portfölj. Bakom den låsta toalettdörren börjar jag med att genomsöka den slitna läderportföljen. Eftersom den bara innehåller ett hyrbilskontrakt och ett etui med tandborste, tandkräm och kam låter jag den falla och tar itu med kavajen.

Sittande på toalettlocket och med den i knäet brister jag nästan i gråt när Carls goda doft slår emot mig. Hellre hade jag tagit Carls diagnos på mig, sjukligt misstänksam, än att få mina farhågor besannade.

I högra kavajfickan fiskar jag upp bungalownyckeln och i vänstra ett kvitto från Café de Pepe, på två kaffe och två glass. Där finns också en hotellnyckel, nummer 304, utan namn på brickan. Så klart har han sovit på hotell i stället för på kontorets vilorum, som han har påstått. Medan jag lägger allt i toalett-skåpet, rasar jag både mot honom och den anonyma kvinnan med de röda skorna, säkert hans sällskap både i glassätandet och i hotellsängen.

En liten ask ligger i höger ytterficka. Mina händer är utan kraft när jag öppnar locket. En damring i guld med många briljanter. Det ser ut som en liten storlek, som min. Carl har velat köpa mig en ring, men jag har tackat nej, utan att tala om att min enkla, men originella gulddros på mitt ringfinger är en gåva från pojkvännen jag hade på gymnasiet. Presenterna från Carl är för svulstiga, liksom det här fyndet är. Alltför många briljanter, för tjock och tung. Snabbt får dyrgripen komma tillbaka i asken och i kavajfickan. Presenter betyder inget längre. Och förresten, varifrån kommer pengarna? Brillanterna måste ha kostat multum.

Bara kavajens innerficka återstår. Handen glider ner i sidenet och djupt ner stöter den på ett papper. Jag håller andan, drar upp och vecklar ut det. Ett telegram. En iskyla drar genom mig när ögonen far över de fyra orden. Kom genast hem. Far. Pappas röst ropar på mig och handen darrar. Med kavajen i knäet, sticker jag återigen ner handen i innerfickan och från botten drar jag upp ett flortunt silkespapper, hopvikt till en pytteliten fyrkant. Hjärtat slår hårt. Medan jag viker upp brevet anar jag mammas handstil genom det tunna bladet. Mina ögon

skenar över raderna, läser hennes vädjan och tre meningar fastnar. Snälla kom hem. Han är inte den du tror. Ni är eftersökta av Interpol. Som en knytnäve rakt i solar plexus. Mammans rader talar sitt tydliga språk. Åtta veckor och inget livstecken. Insikten tar strupgrepp på mig. Vad har mina föräldrar, mina systrar, gått igenom? Det flimrar framför ögonen när jag läser vidare. Pälsen jag fick i julklapp av Carl är obetald och stölden anmäld. Vilken summa står inte, men säkert en svindlande. Mina föräldrar vet förstås mer än det mamma skriver. Vad är det Carl har gjort? Den som är efterlyst av Interpol måste ha begått ett allvarligt brott. Stöld? Bedrägerier? Rån?

Utanför toalettdörren försöker jag få till en stadig röst, ett rop som bara blir ett kvidande. Katarina, kom med toapapper! Flygposten i min hand bränner som eld och har samtidigt frusit mig till is. Katarina kommer skyndande. Brev och telegram hemifrån, viskar jag, gömda i kavajen. Hon får mina fynd. Vi är efterlysta av Interpol. Orden känns ännu hemskare när de uttalas. Jag måste hem genast. Kan du hjälpa mig? Katarina ögnar igenom telegram och brev, lägger en hand på min rygg, föser mig framför sig mot gästrummet. Ljuden från köket tyder på att Carl och Mattis leker med garaget. Det rasar en orkan i mig och Katarina tröstar. Allt ska ordna sig, hon ska hjälpa mig, jag ska få resten av min lön, den kommer gott och väl att räcka till flygbiljetten hem. Nära gråten vill jag krypa in i hennes famn, låta henne ta hand om mig, bära mig till en taxi, vara mitt sällskap till flygplatsen, skydda mig från Interpol. Katarina undrar om jag vill följa med till banken, men jag slår ifrån mig. Nej, nej, jag stannar här. Nu ska jag ha fram sanningen. Bäst du tar Mattis med dig, det här kan gå hett till.

I alla år har historien om Carl suttit som en knuten näve inom mig och inga ord har sipprat ut.

Ingen skyddade nittonåringen med de långa benen och den korta kjolen. Inte heller jag själv. Inte då. Anklagelserna var mina enda röster.

Nu har jag brutit stumheten och bitt henne berätta om vad som hände på Kanarieöarna – då en semestervecka blev åtta veckors mardröm – om skrällen, chocken och att ingen hjälp fanns att få.

Och efter det, när jag inte fick göra ett misstag till, kom jag ur askan i elden.

Äntligen har jag förstått och förlåtit mig själv, sett vad jag klarade av och känner en stolthet över henne som var jag.

Kärleksbluffen är Solveig Bergqvist Larssons femte bok. Med en bakgrund som författare, språk/dramalärare och föreläsare har Solveig de senaste tolv åren skrivit manus till nostalgishower och har turnerat i hela Sverige som berättare i dem.

Kritiker, publik och läsare har rosat Solveigs shower och böcker.

Mer på www.solpennan.com

ISBN 978-91-527-4019-4

9 789152 740194